

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

נא לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של משרד החינוך. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מחשבים ניידים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. כל חומר עזר שאינו מותר בשימוש, יש למסור למשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון המיועד לך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
7. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

12 סמל שאלון 17 رقم النموذج שם השאלון اسم النموذج	18 מועד 21 الموعِد 37 סמל ב"ס 32 31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية رقم المدرسة	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
יש להדביק כאן ↑ מדבקות שאלון يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة نموذج امتحان	יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתן שאלון נוסף
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي نموذج امتحان إضافي

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربويّة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات!

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أُعدّ الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ موادّ مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، باستثناء "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال موادّ مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كلّ مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأنّ تفاصيل نموذج الامتحان المعدّ لك مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
7. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنّى لكم النجاح!

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלון א'

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	—	הבנה והבעה	—	50 נקודות
פרק שני	—	אוצר המילים והמשמעים; שם המספר ומילות היחס	—	26 נקודות
פרק שלישי	—	תחביר ומערכת הצורות	—	24 נקודות
			—	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות:
 - (1) יש לענות על כל השאלות **בגוף השאלון**, לפי ההוראות.
 - (2) לכתוב טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (25-26) של השאלון.
 - (3) הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

קרא את המאמרים 1-2 שלפניך, וענה על השאלות שאחריהם.

מאמר 1

המוזיקה הישראלית: מבט אופטימי

מאת מיכאל וולפה

בקיץ של שנת תשע"ג (2013) הופיעו באמפיתיאטרון של קיסריה שלמה ארצי, אייל גולן, להקת משנינה ואומנים אחרים. באותה שנה נערכו הופעות ממגוון הסגנונות של המוזיקה הישראלית גם בבריכת הסולטן בירושלים ובערים רבות אחרות. בכל אחת מן ההופעות האלה המתחמים היו מלאים עד אפס מקום. מלבד זאת, בקיץ זה זכה עולם הפיוט לעדנה רבה במגוון מופעים של התזמורת האנדלוסית⁽¹⁾ אשדוד והתזמורת האנדלוסית אשקלון. בעיניי אלה דוגמאות מובהקות לעשייה הקדחתנית ולחיוניות הרבה בתחום המוזיקה בישראל של תחילת המאה ה-21. לאחר כמאה שנות עשייה אפשר להבחין כיום בכמה סוגות⁽²⁾ עיקריות במוזיקה הישראלית. בראש ובראשונה – הזמר העברי. סוגה זו התרחבה במהלך השנים וכיום נכללים בה גם הרוק והזמר המזרחי, שמכונה היום "פופ מזרחי".

בד בבד עם הזמר העברי, התפתחו בתרבות הישראלית החדשה סוגות נוספות בתחום המוזיקה. הזמר העברי השפיע מאוד על הפופ הישראלי, על הג'אז ועל מוזיקת הרוק. אך בצד ההתפתחות הבלתי פוסקת יש גם הסתכלות לאחור – חידוש של שירים שחוברו בדורות קודמים. גרסאות חדשות ונועזות לשירים אלה, הופעות של יוצרים ותיקים והוצאת אלבומים חדשים – כל אלה יחד מציגים תמונה מורכבת של המוזיקה בישראל. שירת הפיוטים פופולרית מאוד בשנים האחרונות, והיא מחדשת את תרבות השירה והנגינה של מגוון עדות יהודיות, ומביאה לקדמת הבמה טקסטים מן המקרא ומן התפילות. גם המוזיקה הערבית זוכה לעדנה, הן במגזר הערבי הן במגזר היהודי. תחילת דרכו של הפופ המזרחי הייתה בשנות השבעים. המוזיקה הזו, שבתחילת דרכה הייתה מוזיקה של בני עדות המזרח, שינתה את פניה והחלה להיות מושפעת ממגוון סגנונות: הן ממוזיקה יוונית וטורקית, הן ממוזיקת הפופ האיטלקית והספרדית. הזמרים שחוו בעבר קיפוח מצאו את עצמם במרכז הקונצנזוס הישראלי. אייל גולן, שרית חדד ואחרים הם להערכתי זמרים שמופריזים וידועים כיום לכל תושבי ישראל. "המוזיקה המזרחית" נהפכה לפופ המזרחי. לדעתי מוזיקה זו היא הפופ הישראלי האמיתי, משום שהיא משלבת את כל הניגודים המוזיקליים – שוליים ומרכז, מזרח ומערב.

* מעובד על פי וולפה, מ' (2014). "המוזיקה הישראלית: מבט אופטימי". עיונים בתקומת ישראל,

כרך שמיני: מוזיקה בישראל. עמ' 1006-1022.

(1) תזמורת אנדלוסית – תזמורת המתמקדת במוזיקה שמקורה בספרד המוסלמית בימי הביניים והשתמרה בקרב יהודי צפון אפריקה.

(2) סוגה – בלועזית ז'נר – סוג או סגנון בעל אפיונים משלו באומנות, בספרות, במוזיקה ובקולנוע.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 011107, 210

25 המוזיקה הישראלית מצויה היום בתהליך מואץ של מיזוג בין סגנונות. כור ההיתוך⁽³⁾ — החלום של האבות המייסדים — קורם עור וגידים. המוזיקאים הישראלים מביאים עימם, כל אחד בדרכו, פתיחות בסגנון המוזיקלי וסקרנות עצומה לשילובים, כמו למשל הוספת אלתורי ג'אז למוזיקה שנכתבה מראש.

30 עוד מגמה שמאפיינת את יוצרי המוזיקה בארץ היא ההתגייסות לרעיונות רוחניים ופוליטיים. המוזיקאי הישראלי מרגיש צורך להידרש למציאות. יצירות על החלום הציוני, תפילות לשלום, הלחנת טקסטים המשקפים את דעתו של היוצר — כל אלה הן רק דוגמאות ספורות להתגייסות המאפיינת אותו.

35 אחת התופעות המאפיינות את המוזיקה בישראל בשנים האחרונות היא השפעתן של תוכניות המציאות המוזיקליות (ריאליטי), כגון "דה-וויס", על החינוך והתרבות בישראל. על אף הביקורת הרבה שנמתחה על תוכניות אלה, אי-אפשר להתכחש להיבטים החיוביים שלהן: באמצעות תוכניות אלה זמרים וזמרות אלמוניים התפרסמו ונהפכו לזמרים מצליחים. הן החזירו אל הזיכרון 40 הקולקטיבי שירים נשכחים, כמו שירים פרי עטם של סשה ארגוב, נעמי שמר ועוד. בזכות תוכניות אלה עלתה המודעות של מערכת החינוך לחשיבותם של הזמר העברי ושל הרוק הישראלי. שיעורים במוזיקה, הקמת מקהלות ילדים והרחבתן של מגמות למוזיקה בבתי ספר תיכוניים הן תמורות מפתיעות, שקורות ללא ספק בזכות תוכניות המציאות האלה.

40 אירועים חדשים ומגוונים מתווספים בקצב מהיר לעולם המוזיקה ויוצרים תמונה מגוונת וסוערת, שמשתנה כל העת. מגוון הסגנונות והחידושים במוזיקה הולכים ומתרבים והם מצטרפים לפסיפס האדיר של המוזיקה בישראל.

(3) כור ההיתוך — כינוי למצב שבו מתמזגות עדות ותרבויות שונות.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

מאמר 2

כי אמיתית היא

מאת מוטי רגב

משנות השבעים של המאה שעברה מתנהל בציבור הישראלי ויכוח על אודות הערך התרבותי והאומנותי של "מוזיקה מזרחית" או "מוזיקה ים תיכונית". הימשכותו של הוויכוח מעידה שמוזיקה פופולרית היא ביטוי תרבותי חשוב בזהות הקולקטיבית של הציבור בישראל בעידן הנוכחי של תחילת המאה ה-21.

5 חשיבותה התרבותית של המוזיקה הפופולרית באה לידי ביטוי בשני היבטים: ראשית, במספר ההשמעות ובהיקף המכירות, ושנית, בהשפעה על החברה: כשישים שנה ויותר סגנונות של מוזיקה פופולרית הם כלי תרבותי שקבוצות וקהילות שונות זו מזו מגבשות באמצעותו את זהותן.

שירי ארץ-ישראל משקפים את הישראליות במונחים של בדלנות תרבותית מקומית ביחס לסביבתה. סגנון מוזיקלי זה הניב מגוון שירים שהיו בעבור הציבור הישראלי ביטוי מובהק של 10 תרבות עברית ייחודית, של שייכות לארץ, לנופיה ולהיסטוריה היהודית שלה.

הפופ-רוק הישראלי הוא תגובת נגד למשא האידאולוגי והלאומי של שירי ארץ-ישראל. סגנון זה מבטא את הרצון של יוצריו ושל מאזיניו במוזיקה פופולרית ישראלית חדשנית בהתאם לסגנון הפופ-רוק בעולם, המתחדש תדיר. להקת משינה ויוצרים כמו אהוד בנאי, ברי סחרוף ורבים אחרים פעלו במהלך השנים לחדש ולגוון את הפופ-רוק הישראלי ולעשות אותו לתרבות המוזיקלית הדומיננטית בארץ. הפופ-רוק היה ועודנו כלי מוזיקלי המביא לידי ביטוי את השתלבות הישראליות 15 בתרבות הגלובלית בת-זמננו.

מאז התגבשה המוזיקה המזרחית במהלך שנות השבעים, היא מביאה לידי ביטוי את העמדה שתכניה של התרבות הישראלית צריכים להיות נטועים במרחב התרבותי-גאוגרפי שלה – אגן הים התיכון. סוגה מוזיקלית זו ממזגת בין פופ ורוק עכשוויים ובין מוזיקה ממקורות ערביים מגוונים וממקורות יווניים וטורקיים, ויש בה זיקה למסורות יהודיות מארצות האסלאם. המוזיקה 20 המזרחית הנכיתה במרחב הצלילי של המוזיקה הישראלית שפה מוזיקלית שיש בה גוונים ערביים וים תיכוניים מובהקים. המוזיקה המזרחית חלחלה במשך השנים אל כלל הישראלים והשפיעה על הטעם המוזיקלי שלהם.

יוצרי המוזיקה המזרחית טענו באדיקות כי המוזיקה שלהם ישראלית, וכי הם שואפים שיכירו 25 בה ויראו בה מוזיקה ישראלית לגיטימית. כיום האומנים והיוצרים של המוזיקה המזרחית הם בקדמת הבמה של המוזיקה הפופולרית בישראל, הרוק והפופ מושפעים מצלילי המוזיקה המזרחית, והאומנים המזרחיים הקלאסיים, כגון אביהו מדינה וזוהר ארגוב, זוכים להכרה. המוזיקה המזרחית השיגה את המטרה שהציבה לעצמה במשך עשרות שנים – להיות חלק מן המוזיקה הפופולרית בישראל ולהשפיע עליה.

* מעובד על פי רגב, מ' (2014). "כי אמיתית היא", ידיאופ 2, האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 38-41.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

- 30 בד בבד, בשני העשורים האחרונים, יש מגמה נוספת במוזיקה הישראלית. הסגנון של המוזיקה הפופולרית בישראל מתפצל לתת-סגנונות, ונזנח הרעיון של תרבות מוזיקלית מאחדת, שמוזיקאים שאפו אליה בעבר. המוזיקה המזרחית למשל מורכבת כיום משפע סגנונות; מוזיקת הפופ והרוק בישראל מורכבת משלל תת-סגנונות כמו רוק אתני, דאנס אלקטרוני ועוד. מלבד הפיצול והגיוון התרבותי במוזיקה הפופולרית, הולכת ומתגברת גם הנטייה של המוזיקה בישראל להיות מושפעת מסגנונות מוזיקליים בין-לאומיים. שני היבטים אלה משקפים את המגמה התרבותית העיקרית בישראל כיום.
- 35

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

פרק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

בפרק זה ענה על כל השאלות 1-6.

1. הבא שתי דוגמאות מתוך מאמר 1 למיזוג סגנונות בתחום המוזיקה הישראלית. (5 נקודות)

דוגמה 1:

דוגמה 2:

2. א. מהי הטענה העיקרית של מאמר 1?

הקף את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

— המוזיקה המזרחית מושמעת כיום בכל תחנות הרדיו.

— המוזיקה הישראלית היא בתהליך של שגשוג ופריחה.

— סוגת הזמר העברי התרחבה מאוד במהלך השנים.

— תוכניות המציאות משפיעות על המוזיקה הישראלית.

ב. הוכח את קביעתך מתוך המאמר (תוכל להעתיק עד שני משפטים מתוך המאמר). (4 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

3. א. על פי **מאמר 2**, כיצד הצדיקו יוצרי המוזיקה המזרחית את שאיפתם להביא את המוזיקה שלהם לקדמת הבמה בישראל? (4 נקודות)

- ב. מהי עמדתו של כותב **מאמר 1** בנוגע למעמדה של המוזיקה המזרחית בישראל? הסבר את תשובתך. (5 נקודות)

4. א. לפניך ארבע שאלות. הקף את המספרים של שתי השאלות שיש עליהן תשובה ב**מאמר 2**. (4 נקודות)

- (1) על סמך מה נקבעת החשיבות של מוזיקה פופולרית?
 - (2) מה הם המקורות של המוזיקה המזרחית?
 - (3) מה הם המקורות המוזיקליים של שירי ארץ-ישראל?
 - (4) האם המוזיקה המזרחית מושמעת גם בשאר מדינות אגן הים התיכון?
- ב. על פי **מאמר 2**, ענה על שתי השאלות שהקפת. (4 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

5.

נבחרת להגיש תוכנית מוזיקלית באחת מתחנות הרדיו הממלכתיות.

איזה סוג של מוזיקה תשמיע למאזיניך? האם המוזיקה שתבחר להשמיע תהיה על פי טעמך האישי או על פי המוזיקה הפופולרית בארץ? הצג את עמדתך ונמק אותה. כתוב בהיקף של כחמש שורות.

(6 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

6. מטלת סיכום (14 נקודות)

על פי שני המאמרים שקראת, כתוב סיכום (בהיקף של כ־15 שורות) על **המוזיקה בישראל בעידן הנוכחי**.
בסיכומך הצג את הזרמים העיקריים במוזיקה הישראלית, ואת מאפייניה.
(תוכל לכתוב טיוטה לסיכומך בעמוד 12.)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

פרק שני — אוצר המילים והמשמעים; שם המספר ומילות היחס

(26 נקודות)

בפרק זה ענה על כל השאלות 7-10.

אוצר המילים והמשמעים (21 נקודות)

7. לפניך כמה מהגדרות הערך **מהלך** במילון "רב מילים" (תשנ"ז).

מהלך מהלך שם ז'

1. צעד או פעולה שעושים כדי להשיג מטרה מסוימת, אמצעי. העיתונאי דיווח על המהלך הפוליטי האחרון של ראש הממשלה. • בזמן האחרון נקטה ההנהלה כמה מהלכים לשיפור היחסים בינה לבין העובדים.
2. (כמילה ראשונה בצירופי סמיכות) התפתחות, השתלשלות, מעבר ממצב למצב. עקבנו במעבדה אחר מהלך הניסוי. • בשלב זה המשטרה אינה מוסרת פרטים על מהלך החקירה. 3. הזזה של כלי ממשבצת למשבצת במשחקי לוח כגון שחמט, שש בש, דמקה וכד'. מונח מקצועי בשחמט: מסע. ניצחתי אותו במשחק שחמט ב־15 מהלכים. 4. תנועה במסלול. בעזרת טלסקופ אפשר לעקוב אחר מהלך הכוכבים בשמיים. 5. מרחק שאדם עובר בהליכה בזמן מסוים, דרך. ביתו נמצא מהלך של חצי שעה מביתנו.

[מהלכים; מהלך-, מהלכי-; ה.ל.כ.]

לפניך חמישה משפטים ובהם המילה "מהלך".

בכל אחד מן המשפטים כתוב את המספר של ההגדרה המתאימה ביותר למילה "מהלך". (5 נקודות)

- הבחירה באיזה מקצוע לעסוק יכולה להשפיע על **מהלך** חיך. _____
- **מהלך** כדור הארץ סביב השמש נמשך כ־365 יום. _____
- **המהלך** להפרדת פסולת במדינת ישראל לא צלח. _____
- על פי התנ"ך, גודלה של העיר נינוה היה **מהלך** שלושה ימים מקצה לקצה. _____
- האם אפשר לשנות את **מהלך** ההיסטוריה? _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

8. א. במאמר 1 כתוב: "כור ההיתוך – החלום של האבות המייסדים – קורם עור וגידים". (שורות 24-25).

מה פירוש הביטוי "קורם עור וגידים"? הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

— מתגשם

— מפחיד

— מבטיח

— מעורר תקווה

ב. במאמר 1 כתוב: "הן החזירו... שירים נשכחים, כמו שירים פרי עטם של סשה ארגוב, נעמי שמר ועוד".

(שורות 35-36)

מה פירוש הצירוף "פרי עטם"? הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

— יצירות שנכתבו בעט ולא הודפסו

— יצירות בנושא פירות

— יצירות חסרות ערך

— יצירות שכתבו היוצרים

ג. במאמר 2 כתוב: "בד בבד, בשני העשורים האחרונים, יש מגמה נוספת במוזיקה הישראלית". (שורה 30)

מה פירוש הצירוף "בד בבד"? הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

— מדי פעם בפעם

— באותו זמן

— לעיתים קרובות

— לעיתים רחוקות

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

9. א.

לפניך רשימה של מילים מודגשות מן הטקסטים וליד כל אחת מהן ארבע מילים נוספות. מן המילים הנוספות, הקף את המילה שהמשמעות שלה קרובה למשמעות המילה המודגשת באותה השורה (מילה נרדפת), והיא יכולה להמיר אותה בלי לשנות את משמעות המשפט בטקסט. (4 נקודות)

—	מואץ (מאמר 1, שורה 24)	מואט,	מוגבר,	מועט,	מוחלש
—	זיקה (מאמר 2, שורה 20)	קשר,	ניכור,	סלידה,	הבנה
—	הלחלה (מאמר 2, שורה 22)	חדרה,	השפיעה,	הוציאה,	התפשרה
—	היבטים (מאמר 2, שורה 35)	נימוקים,	מסקנות,	צדדים,	המלצות

ב.

לפניך רשימה של מילים מודגשות מן הטקסטים וליד כל אחת מהן ארבע מילים נוספות. מן המילים הנוספות, הקף את המילה שמשמעותה מנוגדת למשמעות המילה המודגשת באותה השורה, על פי הטקסט. (4 נקודות)

—	מיזוג (מאמר 1, שורה 24)	ערבוב,	התאמה,	שילוב,	הפרדה
—	אלתור (מאמר 1, שורה 26)	עדכון,	תכנון,	יצירה,	ליווי
—	להתכחש (מאמר 1, שורה 34)	לשלול,	להודות,	להתנכר,	לסתור
—	בדלנות (מאמר 2, שורה 8)	מעורבות,	התנזרות,	התנשאות,	התייחדות

ג.

במאמר 2 כתוב: "המוזיקה המזרחית השיגה את המטרה שהציבה לעצמה במשך עשרות שנים". (שורות 27-28). באילו מן המשפטים שלפניך אפשר להשתמש במילה "הציבה"? כתוב את המילה רק במשפטים שבהם מתאים להשתמש בה. (2 נקודות)

- המשטרה _____ מחסום ביציאה מן העיר.
- החוקרת _____ את המידע שקיבלה מכמה מקורות.
- התזמורת _____ בהופעה מוזיקה מסגנונות שונים.
- הנהלת הבנק _____ תרומות לקשישים.
- הבחינה _____ רף גבוה מאוד בידיעת העברית.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

שם המספר ומילות היחס (5 נקודות)

10. א. לפניך משפטים ובהם מספרים מודגשים. כתוב במילים את המספרים המודגשים (אין צורך לנקד).
(4 נקודות)
- הזמרת רינת בר פרשה מן התוכנית "הכוכב הבא" בפרק ה-23. _____
 - בפארק הירקון יש פי 5 _____ מקומות יותר מבבריכת הסולטן.
 - אורחי הכבוד של הקונצרט התיישבו בשורה 2. _____
 - בהרכב המוזיקלי יש 11 _____ נגנים.
- ב. בחר בצורה הנכונה של מילת היחס במשפט שלפניך. (נקודה אחת)
- אין לפקפק בחשיבותן של תוכניות המציאות בתחום המוזיקה, שכן בלעדן / בלעדיהן זמרים רבים היו נותרים אלמוניים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

פרק שלישי — תחביר ומערכת הצורות (24 נקודות)

בפרק זה שמונה שאלות: ארבע מתחום התחביר (11-14) וארבע מתחום מערכת הצורות (15-18).

ענה על ארבע שאלות בלבד. תוכל לבחור אותן מתחום התחביר או מתחום מערכת הצורות או משני התחומים, כרצונך. (לכל שאלה — 6 נקודות)

תחביר

11. לפניך ארבעה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

(1) אומנם על תוכניות המציאות המוזיקליות נמתחה ביקורת קשה, אך בזכותן עלתה המודעות של

מערכת החינוך לחשיבות הרוק הישראלי. _____

(2) יוצרי המוזיקה המזרחית רוצים שהציבור יראה במוזיקה שלהם מוזיקה ישראלית. _____

(3) שירי ארץ-ישראל מייצגים תפיסה הרואה את הישראליות כמונחים של בדלנות מקומית. _____

(4) זה יותר משלושים שנה מתנהל ויכוח על אודות הערך התרבותי של המוזיקה המזרחית. _____

א. ציין ליד כל משפט את הסוג התחבירי שלו: פשוט, מורכב, איחוי (מחובר).

אם המשפט מורכב — תחם בו את הפסוקית.

ב. במשפטים (1) ו-(2) ציין את כל הנשואים והנושאים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

12. א. לפניך ארבעה משפטים, ובהם מודגשת המילה "מוזיקה". בכל אחד מן המשפטים, ציין את התפקיד התחבירי של

המילה (בחר את התפקיד התחבירי מן האפשרויות האלה: נושא, נשוא, משלים פועל, משלים שם [לוואי]).

- (1) המוזיקה שינתה את פניה כי השפיעו עליה מגוון סגנונות. _____
- (2) אחת התופעות הניכרות במוזיקה בישראל היא השפעתן של תוכניות מציאות עליה. _____
- (3) זמרי הפופ יוצקים את המוזיקה המסורתית לתבניות מערביות מקובלות. _____
- (4) נושא הטקסט הוא מוזיקה. _____

ב. העתק מכל אחד מן המשפטים (1)-(4) משלים שם אחד.

- משפט (1): _____
- משפט (2): _____
- משפט (3): _____
- משפט (4): _____

ג. לפניך שני משפטים.

- (1) שירי ארץ-ישראל ביטאו שייכות לארץ ולנופיה.
 - (2) הפופ-רוק הישראלי ביטא רצון במוזיקה חדשנית בהתאם לסגנונות העדכניים בעולם.
- איזו מילת קישור אפשר להוסיף בין משפט (1) לבין משפט (2) כדי ליצור מהם משפט אחד? _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

13. לפניך ארבעה משפטים מורכבים.

- (1) אף על פי שנמתחה ביקורת על תוכניות המציאות המוזיקליות, הן זכו לאחוזי צפייה גבוהים מאוד.
- (2) לעיתים קרובות זמרים ישראלים שרים באנגלית מאחר שהם מתכננים קריירה בין-לאומית.
- (3) אירועים מוזיקליים רבים נערכים באיצטדיוני ספורט כדי שקהל רב יצפה בהם.
- (4) להקת "כוורת" התפרקה סופית לאחר שסיימה את הופעתה בפארק הירקון בקיץ תשע"ג.

א. בכל משפט תחם את הפסוקית.

ב. קבע את הקושר הלוגי בכל משפט.

משפט (1): _____

משפט (2): _____

משפט (3): _____

משפט (4): _____

ג. לפניך משפט נוסף.

החשדות נגד הזמר הידוע לא הוכחו, עם זאת שיריו אינם מושמעים ברדיו עוד.

לאיזה מן המשפטים (1)-(4) יש אותו קשר לוגי כמו הקשר הלוגי שבמשפט זה? _____

14. לפניך משפט, ובו שלושה שיבושים מתחום התחביר.

א. העתק כל אחד מן השיבושים ותקן אותו.

ב. נסח נימוק משותף לתיקוניך. התבסס על מונחים תחביריים.

ג. לפניך קטע ובו שלוש מילים מודגשות.

אחת התופעות החשובות במוזיקה בישראל היא ⁽¹⁾ השפעתן של תוכניות המציאות על החינוך. הן ⁽²⁾ החזירו

אל הזיכרון הקולקטיבי של הציבור הישראלי שירים נשכחים. יוזמות חדשות להוראת נגינה בבתי ספר הן⁽³⁾

שינוי מרענן שמתרחש בזכות תוכניות המציאות האלה.

— מן המילים המודגשות, הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת תפקידה התחבירי.

— מהו תפקידה התחבירי של המילה היוצאת דופן? _____

— מהו התפקיד התחבירי המשותף לשתי המילים האחרות? _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

מערכת הצורות

15. לפניך טבלה, ובה פעלים סבילים מודגשים. השלם את הטבלה לפי ההוראות.

הצורה הפעילה (באותו הזמן ובאותו הגוף)	זמן	בניין	שורש	
				המוזיקה הישראלית מְרַכֶּכֶת מסגנונות רבים.
				השיר "הללויה" אָהוּב על אזרחי ישראל.
				בקרוב תִּגָּשׁ הצעה להקמת תחנת מוזיקה חדשה ברדיו.
				השיר העברי תִּרְגָּם לחמש שפות.

لا تكتب في هذه المنطقة

- בטבלה שלפניך נתח את שני הפעלים.

(2) בחר באחת המילים המודגשות, ושבץ אותה במשפט שבו היא חלק דיבור אחר.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

17. א. לפניך שמות עצם מתחום המוזיקה. מיינ אותם בטבלה שלפניך, על פי דרך התצורה שלהם.

שִׁירֹן, כָּנֶר, פִּיוֹט, קְלִידֹן, פְּזֻמוֹנָי, צָלִיל, חֲמִשִּׁיר,
תִּזְמֹרֶת, רִמְקוֹל, מַחְזָמֹר

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	הלחם בסיסים

ב. לפניך זוגות של שמות פעולה.

(1) הקף את הזוגות שבהם שמות הפעולה הם מאותו הבניין.

הִסְתַּכְּלוּת — הִשְׁרָדוּת
קִבְּלָה — הִצָּגָה
הִבֵּט — הִשְׁגָּה
יָצִירָה — הִצְלָחָה
גִּבּוֹשׁ — פְּרִנְסָה
שִׁרְפָה — נִשְׁרָפָה

(2) ציין ליד כל זוג שהקפת את הבניין המשותף.

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

18. א. לפניך שתי קבוצות של שמות.

(1) תְּקַלִּיטֹן, תִּשְׁחָץ, מְפוֹחִית, אֵיכוֹת

(2) שְׁנֵתוֹן, מְשִׁיבוֹן, זְכָרוֹן, שְׁעוֹן

— הקף בכל קבוצה את השם היוצא דופן מבחינת דרך התצורה (שורש ומשקל, בסיס וצורך סופי או הלחם בסיסים).

— מלא את הטבלה שלפניך על פי ההוראות.

קבוצה (1)	דרך התצורה של השם היוצא דופן	דרך התצורה של שאר השמות בקבוצה
קבוצה (2)		

ב. לפניך קבוצת שמות.

מִשְׁאֵית, חֲלָלִית, פְּחִית, מְכוּנִית

— הקף את השם היוצא דופן מבחינת משמעות הצורך הסופי.

— מהי משמעות הצורן הסופי של השם היוצא דופן? _____

— מהי משמעות הצורך הסופי של שאר השמות בקבוצה? _____

ג. לפניך קבוצת שמות.

סִפֵּר, זָמַר, צִיר, קָטַר

— הקף את השם היוצא דופן מבחינת משמעות המשקל.

— מהי משמעות המשקל של שאר השמות בקבוצה? _____

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיקה או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית: הבנה, הבעה ולשון א', קיץ תשע"ח, מס' 210,011107

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"